

Azgh

29 ՅՈՒՆԻՍ 2010 ԿՆԵՂՆԱԲԹԻ 141 (4521)

Զինձառայողի ինքնասպանության վարկածը անհավանական է թվում

Երեկ ստացվեց ցավալի մի լուր, որ հուլիսի 27-ին, ժամը 08.00-ի սահմաններում, ՀՀ Տավուշի մարզի Զինարի գյուղի մերձակայքում գտնվող մարտական հենակետում հրաձգային դասակի հրամանատար, հենակետի ավագ լեյտենանտ Արսակ Սինարի Նազարյանը (ծնված 1979 թ.), ըստ նախնական տվյալների, իրեն անհարկված մարտական զենքից ինքն-

ազնիվ ինքնասպանության կատարելու փորձերով ինքնասպանության հասցրածները, կամ եթե իրականությունն այլ է՝ սղանողները կրեմ հրեցն արժանի դատախազը:

Արսակը ղայմանագրային ծառայության էր անցել անցած տարվա դեկտեմբերին: Նա մասնագիտությամբ արտելագետ էր, դասակետների հրաձգային մասնագետ էր 2000-2001 թթ., երբ զորակոչվել է բանակ, մեկ տարի ծառայությունն անցկացրել է Թեհրանում՝ որդես դեսպանի կցորդ թարգմանությամբ էր զբաղվել: Ըստ իրական լրագրող Ժաննա Ալեքսանյանի՝ երեկ Նազարյանի դիակետում մի քանի համագումար էր հայտնվել, որը ինքնասպանության դատախազական վարկածը, մեղմ ասած, կասկածի տակ էր դնում: Արսակը զննությամբ Արսակ Նազարյանի մարմնի արթեր մասերում հայտնաբերվել են բռնության հետքեր, այդ թվում՝ դեմքի վրա կիսալուսնաձև վնասվածքներ, իսկ թեւերի վրա հայտնաբերված վնասվածքները բնորոշվել են որդես բուք առարկայով հասցված:

Ըստ Ժ. Ալեքսանյանի՝ բոլոր վնասվածքները ստացվել են կենդանության օրոք, մահվանից 6 ժամ առաջ, ինչը, բնականաբար, խոսում է այն մասին, որ դատախազական նախարարության առջև ֆաճած ինքնասպանության վարկածը իրականությանը ուրեմ առնչություն չունի: Հարազատները Արսակի հետ խոսել են բազմ օրը, իսկ հուլիսի 6-ին Արսակի մայրը այցելել էր որդուն և մի քանի օր մնացել իմանալով, որ որդին խնդիրներ ունի սղանողի հետ: Մայրն ասում է, որ տղան ահավոր լարված ու անհանգիստ էր, սազնադր մեջը: Մինչ այդ ծնողներն իմացել են, որ Արսակը խնդիրներ ունի գործարարության հետ: Հրամանատարական կազմից կոնկրետ անձինք մեծապես հետադուրեղել ու ձեռք էր Արսակին: Նրան համարել են թույլ հրամանատար, որը զինվորներին չի ծեծում և այլն: Իսկ Արսակին ճանաչողներից ոչ ոք նրան որդես թույլ մարդ չի բնորոշում:

Տես էջ 2

Գալուստ Սահակյանը գիտի, թե ով է լինելու ադազա խորհրդարանում

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
ՀՀ փոխնախագահ Գալուստ Սահակյանը վերջերս «Ազգին» ասել էր, որ ՀԱԿ-ը չէ, բայց եթե ՀՀԿ-ն ցուցակ կազմի, իր կարծիքով, հնարավորություն ունի խորհրդարան անցնելու: Այս թեման «Ազգային» ռադիոկայանը զարգացրել էր, եւ ՀՀԿ մամուլի խոսնակ Կարեն Կարապետյանն այդ թեմային մեկնաբանել էր որդես ՀԱԿ-ը դառնալու փորձ: Դրանից հետո սեղի ունեցավ ՀՀԿ համագումարը: Երեկ Գ. Սահակյանը մեր խնդրանքով կրկին անդրադարձավ թեմային՝ ասելով, թե հիմա իր այս ասածն էլ ժամանակավրեղ է, որովհետեւ ՀՀԿ-ի վերջին համագումարը ցույց տվեց՝ ՀՀԿ-ն ըստ էության կամ չկա, կամ ուզում է ձեռափոխվել, իսկ ձեռափոխվելու համար ժամանակ է անհրաժեշտ, որ ավելի մեծ ուժ դառնա և հնարավորություններ ունենա: «Այսօր ոչ նա, ոչ էլ ՀԱԿ-ն ունի հնարավորություն՝ դիմել փորձն լավ աշխատել», ասաց:

Ընդհանրապես՝ երեկ «Ազգային» ակումբում Գ. Սահակյանը մի քանի արժանախոսական ժամանակներ հայտնեց: Մամուլում օրջանավորվող նոր իշխանաձեռք փառաբանող ուժի (որը մինչև ընտրությունները դիմել էր գրավի ԲՀԿ-ի դաժնը) ստեղծման մասին լուրը Գ. Սահակյանը երա-

հակյանի՝ թեւ Դավախյանը լրագրողների սիրած ընդդիմությունն է, բայց ինքն չի նկատել, որ նա ուզե՞նա փառաբանական ուժ ստեղծել, կամ ո՞ր իշխանական թեւն այդդիմի ցանկություն ունենա:

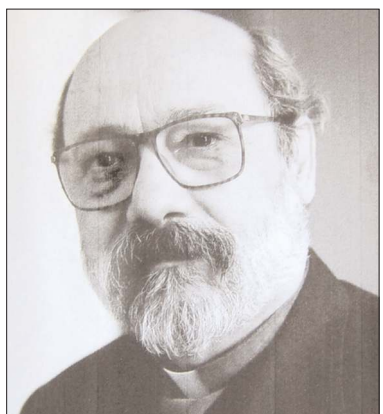
Մինչդեռ հիմա այնդիմի փառաբանական իրավիճակ է, որ ՀՀԿ-ն խորհրդարանական ընտրություններին միայնակ կարող է մասնակցել (սա ասել էր նաեւ նա կուսակից Սամվել Նիկոյանը), չնայած փառաբանական իրավիճակից կախված կլինի ի վերջո՝ առանձին մասնակցել ընտրությունների, թե՞ դաժնով («չկան հավերժ բարեկամներ և թե՞ անհավերժ, նայած դեռության օտար ինչ կթեղադրի»):

Գ. Սահակյանը Գ. Սահակյան չէր լինի, եթե չաներ իր կանխատեսումները, որոնք սովորաբար իրականանում են ոչ թե նա համար, որ նա Նոստրադամուսն է, այլ որովհետեւ վերելներին օտար մոտ կանգնած մարդ է և իրազեկված առաջին ձեռքից: Մի խոսքով, ըստ նրա, խորհրդարանում կլինեն նրանք, ովքեր այսօր էլ կան («Ազգին» այդ մասին նա ավելի վաղ ասել էր), ԲՀԿ-ն էլ ի մեծությամբ երկրորդ փառաբանող ուժը կլինի: Բա «Ժամանակաշրջանը»՝ ուղղորդեցին լրագրողները:

Տես էջ 2

Ոսկան արք. Գալիակյանը դարգենասրվեց

«Մարշալ Բաղրամյան» մեդալով

Արքեպիսկոպոս Գալիակյանը, «Հայաստան լրատու», 28.07.2010. Հունաստանում և Կիպրոսում ՀՀ դեսպանության ռազմական կցորդ

զնդադեց Սամվել Ռամազյանի տարածած հաղորդագրությամբ, ՀՀ դատախազության նախարար Սեյրան Օհանյանի հրամանագրով, ՀՀ զինված ուժերին մատուցած ծառայությունների, ինչպես նաեւ Հունաստանի ռազմաուսումնական հաստատություններում հայ կուսակցության նախնական մատուցած ծառայության շնորհիվ համար ՀՀ ՊՆ «Մարշալ Բաղրամյան» մեդալով դարգենասրվել է Ս. Ոսկան արք. Գալիակյանը:

Հաղորդագրության մեջ նշվում է, որ սրբազանը, «Հայոց բանակի կազմավորման առաջին իսկ օրերից հանդես է եկել զանազան հայրենասիրական նախաձեռնություններով՝ այդ կերպ իր անձնական լուսանկարները հայրենի դատախազության կողմից անհատապես զործում»:

Հայ-ադրբեջանական սիրավեպ

Հենց այսպես է դասախանել Ադրբեջանի նախարարներից մեկին հարազատ աղջիկը, երբ հայրը դաժնեցել էր դաժնից անհատապես վերադառնալ Լոնդոնից Բաբու: Իսկ ադրբեջանուհին սիրում է «ինչ-որ հայ տղային», ինչպես գրում է «Ենի մուսաֆաթը», նրանք ծանոթացել են Լոնդոնում (երկուսն էլ սովորում են այնտեղ) և այժմ ապրում են միասին: «Հայրիկ, ես ապրում եմ ազատ Երևանում, ազատ եմ իմ գործունեության մեջ, եւ ոչ ոք չի կարող խնդրանքներ մեր սիրուն», հոր հետ հեռախոսազրույցում նշել է ադրբեջանուհին: Հայ-ադրբեջանական սիրավեպը անմիջապես խառնաձեւով էր առաջացրել Ադրբեջանում: «Ենի մուսաֆաթը» գրում է, որ աղջկա հայրը հայտնվել է «խիստ ծանր վիճակում, և երկրի ղեկավարությունը նրա առջև դրեց իրեն ինչ ուզում ես արա, բայց այդ բիծը

մաքիր»։ Հարեան երկրի որոշ ազդեցիկ դեմքեր հայտնել են, որ «այսօր անհիշ հետո» աղջկա նախարար հայրը այլևս չի կարող զբաղեցնել դեսպան կարգի դասը: Այս ամբողջ աղմուկը չէր լինի, եթե երեսուցյանների հետ չսովորեք մեկ այլ ադրբեջանցի նախարարի որդի՝ Թալեհ Չեյրարովը, որը նաեւ Եվրոպայի ադրբեջանական համայնքի ղեկավարն է: Հենց վերջինս է բարձրաձայնել այս հարցը և դաժնեց ներկայացրել երկրի իշխանությունների առջև՝ «անհատապես վերջ դնել այս կայսառակությանը»: Ադրբեջանական դատախազական գրում է, որ Հեյդարովը նույնիսկ մեղադրվել է գործարար Երեսուցյանի գույքի վրա, սակայն... «սիրահարները տարունակում են ապրել միասին», եզրափակում է «Ենի մուսաֆաթը»:

Տ. ԱՅՅԱՆ

ԼՂՏ ԱԺ փոխնախագահը Երեւանում է

Ինչպես տեղեկանում ենք ՀՀ ԱԺ դատախազական կայքից՝ հուլիսի 28-ին ՀՀ Ազգային ժողովի նախագահի տեղակալներ Արեւիկ Պետրոսյանը և Սամվել Նիկոյանը ընդունել են ԼՂՀ ԱԺ նախագահի տեղակալ Արթուր Թովմասյանին: Հանդիպմանը մասնակցել է նաեւ Հայաստանի խորհրդարանում ԼՂՀ ԱԺ-ի ներկայացուցիչ Կարեն Թովմասյանը: Երկու խորհրդարանների փոխնախագահները անդրադարձել են Հայաստան-Արցախ միջխորհրդարանական համագործակցությանը, խորհրդարանական դիվանագիտության զարգացման հեռանկարներին, ինչպես նաեւ Կոստվոյի անկախության վերաբերյալ ՄԱԿ-ի Միջազգային դատարանի որոշումները:

Այս կապակցությամբ ԼՂՀ խորհրդարանի փոխնախագահ Թովմասյանը կարծիք է հայտնել, որ ՄԱԿ-ի Միջազգային դատարանի կողմից Կոստվոյի անկախության ճանաչման նախադեպը կարող է նույնպես նաեւ ԼՂՀ-ի միջազգային ճանաչման գործընթացին: Այս համատեքստում կարեւոր է միջխորհրդարանական դիվանագիտության դերը: Թովմասյանի համոզմամբ՝ ԼՂՀ միջազգային ճանաչումը չի խաթարի ԼՂ հակամարտության բանակցային գործընթացին:

Ձուցակիցներն անդրադարձել են նաեւ ԼՂ հակամարտության բանակցային գործընթացի վերջին զարգացումներին, միջխորհրդարանական արթեր ձեռնարկի կառուցվածքում դարաբարդան հիմնախնդրի, այդ կառուցվածքում ԼՂՀ սեռականության ներկայացման հարցերին:

Տ. Ա.

Հայաստանյան գործակալություններն ու «Արմավիան» «Քանկազնում են» Ազարիա այցելությունը Ազարիան ինքն կներկայացնի իր հանգստավայրերի ուղեգրերը

Վրաստանի Ազարիայի Ինքնավար Հանրապետության Ծովափնյա ֆաղափներն ու փոփոխ ավանները ամռան ամիսներին արդեն ֆանի տարի հայաստանցի զբոսաչառիկների թվաքանակը չեն զգում: Ընդամենը մի քանի տարի առաջ Ազարիայի հիմնական հանգստավայրեր Բաթումն ու Ջորջիայեթը ավելի օտար գյուղական ավաններ էին իրենցում, որտեղ միակ տարբերությունը սովորական վիճակից ծովի ու գեղեցիկ բնության համարությունն էր:

Նեստուր բավականին հայտնի բրենդ ներկայացնող ընկերությունները:

Ազարիայի կառավարության նախագահ Լեւան Վարսալովիձեի խոսքով՝ այս տարի՝ հունվարից սկսած, Ազարիա են այցելել ավելի քան 340 հզ. զբոսաչառիկներ, երբ նախորդ տարի այստեղ իրենց հանգիստ են անցկացրել միայն 200 հազարը: Անցյալ տարի ընդհանուր առմամբ, Ազարիա են այցելել մոտ 550 հզ. զբոսաչառիկներ, այս տարի կառավարության կանխատեսումներով այդ թիվը կարող է հասնել մինչև 800 հազարի:

Առավել հետաքրքիր է, որ Վարսալովիձեի հավաստածով, Ազարիայի կառավարությունը բավականին հավակնոտ է տարածի տուրիստական արագալի առնչությանը, ֆանի որ մինչև 2012 թ. նախատեսված են այցելուների թիվը հասցնել մինչև 2 մլն-ի: Ավելին, Ազարիայում արդեն ծրագրված է կառուցել լեռնադահուկային գոտի, ինչն այս տարածքը գրավի կղաճին նաեւ ձմռանը:

Տես էջ 3

ԱՆՇՈՒՊԱՐԾ

Տավի ձվի շուկայում դեմոնիստրացիոն ելույթ

Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հասնաժողովը կրկին ցույց սվեց իր անգործությունը

Հունիսին հավի ձվի շուկայում գների իջեցման կադրակցությամբ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը վարույթ էր հարուցել եւ երեկ, ամփոփելով ուսումնասիրության արդյունքները, հրապարակեց իր որոշումը: Առաջ անցնելով ասեմբլի, որ, ինչպես եւ դեղերի շուկայի դեմոնստրացիոն ելույթը, այս անգամ եւս հանձնաժողովը արդարացիորեն սնտեսական մրցակցությունը խաթարող երեսույթների վրա ազդելու իր անկարողությունը:

Համաձայն հանձնաժողովի ուսումնասիրության արդյունքների, որոնք ներկայացվեցին նիստի ժամանակ, շուկայում արձանագրվել է արտադրության ծավալների աճ, ինչը հանգեցրել է գների իջեցման: Դրա հետեւանով արտադրողները կրել են վնասներ: Հավի ձվի շուկայում գործող որոշ տնտեսավարողների կողմից դեմոնիստրացիոն (գների ինֆլատիոնիստիկ) ցույցեր են անցանցում: Արտադրողները հանձնաժողովը չհաստատեց: Փոխարենը՝ «Երեւանի թռչնաբուծական ֆարմակային» եւ «Արաբի թռչնաֆարմակային», որոնք լուրջ կորուստներ են կրում սեփականաֆիրմային, համարեց գերիշխող դիրք ունեցող եւ գրանցեց գերիշխող դիրք ունեցողների գրանցամատյանում:

Մեկ այլ որոշմամբ տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովը 500 հազարական դրամ ռուգամբ նշանակեց «Չանգափ», «Երեւանի թռչնաբուծական ֆարմակային», «Արաբի թռչնաֆարմակային», «Լուսակերտի թռչնաբուծական ֆարմակային» եւ «Արգունի տնտեսական թժՏԻ» ընկերությունների նկատմամբ, քանի որ այդ ընկերությունների կողմից արտադրվող եւ իրացվող ձվի վրա բացակայում էր միջանկյալ վերահսկողություն:

Վրացական դորոնցի կից գործող հայկական դորոնց, Հովհաննիսյանի բնութագրմամբ, մահամերձ վիճակում է: Խնդիրն այն է, որ դորոնցում դասավանդում է միայն 12 ուսուցիչ, որոնցից 10 թուրքալեզուներ են: Իսկ ինչն ավելի վատ է՝ դորոնցում ունի ընդամենը 37 աշակերտ:

Հայերի մեծ մասը, ըստ Հովհաննիսյանի, ռուսախոս են, ու դրա համար էլ ընկալվում են որոշու ռուսալեզու, ինչը Վրաստանում հաստատվելու համար անհրաժեշտ է: Բացի այդ, Վրաստանում կրթությունը լիարժեք է, որը մասկալանում է մի քանի այլ խոսքեր թրգմանների սեփականատեր հաշիկ հաշարյանին: Այս ընկերության իրականացրած ֆողաֆականությունը կամա թե ակամա տուր է սվել եւս մեկ խոսք արտադրող՝ «Լուսակերտի թռչնաֆարմակային»: Այս ընկերություններն իրենց անհամեմատ ավելի մեծ ցջանառության ցնորիվ կարող են եւ փաստորեն արդեն դուրս են մղում ավելի փոքր արտադրողներին: Իսկ սղառողների ուրախությունը այն փաստից, որ ձվի գներն անցած մեկ ամսում ցածր էին, կարող է կարճ տեւել, քանի որ, երբ արտադրողների թիվը այստեղ մվազի, մնացած սակավաթիվ արտադրողները, ինչպես հաճախ եւ լինում անցած տարիներին, հակամրցակցային համաձայնության կզան եւ արհեստականորեն կբարձրացնեն ձվի գները: Չմայած նախկինում հանձնաժողովը հակամրցակցային համաձայնությունների համար տուգանել էր թռչնարտադրողներին, բայց դաշտելով նրա գործունեության վերջին մեկ տարվա անարդյունավետությունից, խիստ անհավանական է թվում, որ սղառայում ձվի գների արհեստական բարձրացման ժամանակ ի վիճակի կլինի որեւէ կերող ազդել դրա վրա:

Հաս Գազիկ Մնացականյանի՝ իր թիգները սկսել է թռչնարտադրության մեջ գնելով հավի ձեր, մեծացրել դրանց, դարձնելով ձվատու: Այդ ժամանակ, երբ ձվի ինֆլատիոնիստիկ 30-32 դրամ էր, տեղի ունեցած գների կտրուկ անկման պատճառով նա ստիպված է եղել դրանք վաճառել 10 դրամով: Աղա մորթել է եւ 1 կգ-ն 560 դրամով վաճառել նաեւ հավերը: «Չանգափ» տնտեսը մեզ ասաց նաեւ, որ ինքը վարկ էր վերցրել եւ կանոնավոր վճարում էր այդ վարկը, մինչ այս շուկայում գործող 1-2 խոսքեր ընկերություններ սկսեցին իջեցնել ձվի գները: Այժմ ստիպված դեմ է լինի մարել վերց

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Բաթումի հայկական դորոնցը միայն 37 աշակերտ ունի

Ասում են, թե բաթումիցի հայը ցաս է տարբերվում թիֆլիսեցի հայից կամ ջավախեցուց: Ու ժամանակին էլ հայերը Բաթումում այնքան էլ փոքրաթիվ չեն եղել՝ կազմելով ընդհանուր բնակչության մոտ 15-20 տոկոսը: Այսօր Բաթումի հայ համայնքը հազիվ 8 հազար մարդ է ու ֆողաֆ բնակչության միայն 5 տոկոսը, ընդ որում՝ հայերը արտունակում են հեռանալ Բաթումից:

Չմայած այս սխոր դասերին, Բաթումի հայկական եկեղեցու կիրակնօրյա դասարանը բավականին մարդաբաս էր, երբ այնտեղ հայտնվեցին Հայաստանում Վրաստանի դեսպանատն կազմակերպած այցելու-

Վրացական դորոնցի կից գործող հայկական դորոնցը, Հովհաննիսյանի բնութագրմամբ, մահամերձ վիճակում է: Խնդիրն այն է, որ դորոնցում դասավանդում է միայն 12 ուսուցիչ, որոնցից 10 թուրքալեզուներ են: Իսկ ինչն ավելի վատ է՝ դորոնցում ունի ընդամենը 37 աշակերտ:

Հայերի մեծ մասը, ըստ Հովհաննիսյանի, ռուսախոս են, ու դրա համար էլ ընկալվում են որոշու ռուսալեզու, ինչը Վրաստանում հաստատվելու համար անհրաժեշտ է: Բացի այդ, Վրաստանում կրթությունը լիարժեք է, որը մասկալանում է մի քանի այլ խոսքեր թրգմանների սեփականատեր հաշիկ հաշարյանին: Այս ընկերության իրականացրած ֆողաֆականությունը կամա թե ակամա տուր է սվել եւս մեկ խոսք արտադրող՝ «Լուսակերտի թռչնաֆարմակային»: Այս ընկերություններն իրենց անհամեմատ ավելի մեծ ցջանառության ցնորիվ կարող են եւ փաստորեն արդեն դուրս են մղում ավելի փոքր արտադրողներին: Իսկ սղառողների ուրախությունը այն փաստից, որ ձվի գներն անցած մեկ ամսում ցածր էին, կարող է կարճ տեւել, քանի որ, երբ արտադրողների թիվը այստեղ մվազի, մնացած սակավաթիվ արտադրողները, ինչպես հաճախ եւ լինում անցած տարիներին, հակամրցակցային համաձայնության կզան եւ արհեստականորեն կբարձրացնեն ձվի գները: Չմայած նախկինում հանձնաժողովը հակամրցակցային համաձայնությունների համար տուգանել էր թռչնարտադրողներին, բայց դաշտելով նրա գործունեության վերջին մեկ տարվա անարդյունավետությունից, խիստ անհավանական է թվում, որ սղառայում ձվի գների արհեստական բարձրացման ժամանակ ի վիճակի կլինի որեւէ կերող ազդել դրա վրա:

թյանը մասնակցող հայ լրագրողները: Համայնքի համար միավորող ուժ դարձած եկեղեցուն խայտաբղետ բազմություն էր, որի մեծ մասը, սակայն, առանձնակի ոչ մի խնդրից չխոսեց:

Այդուհանդերձ, Աջարիայի հայերի միության մամուլի ֆարսուղար Արթուր Հովհաննիսյանի ներկայացմամբ, Աջարիայում ընդհանրապես տարածված է մոտ 10 հազար հայ, որոնցից 2 հազարը բնակվում են Զորուկեթում եւ Չակվիում: Ինչչեւէ, Բաթումում հայկական 8-հազարանոց համայնքը ազգային փոխամասնությունների առումով ամենամեծն է:

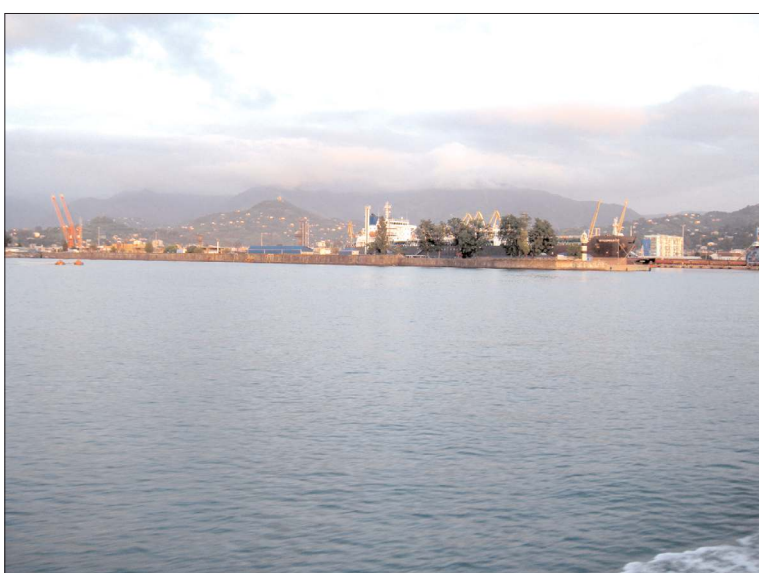
սերեն, այլեւ հայերեն, թեւեւ սա, կրկին Հովհաննիսյանի մատուցմամբ, ընդհանրական երեսույթ չէ:

Առավել հեթաբրակաւ են եւ, որ, ըստ Հովհաննիսյանի, հայ-վրացական հարաբերությունները բնավ էլ անամող չեն ու արդեն կարող են դիտարկվել որոշու խնդիրներ ունեցող, դայթյունավաճ: Ուստի Աջարիայի հայերի միությունը առաջարկում է ինչպես Հայաստանի, այնպես էլ Վրաստանի իշխանություններին՝ առավել ուշադիր լինել հայերի խնդիրների նկատմամբ՝ փորձելով լուծել դրանք:

Ա.ՍԱՐԴԻՆՅԱՆ
Բաթում-Երեւան

Հայաստանյան գործակալություններն ու «Արմավիան» «թանկացնում են» Աջարիա այցելությունը

1-ին էջից
Չմայած 140 հզ. բնակչություն եւ մոտ 200 մլն լարի (130 մլն ԱՄՆ դոլար) բյուջե ունեցող Բաթումում ընթացող շինարարության հսկայական տեմպերին, դարձվում է, հիմնական խնդիրը հյուրանոցների անբավարարությունն է: Այդուհանդերձ, այդ ներդրումներում հայկական կադրակցական ներկայությունը չնչին է: Ինչպես ներկայացնում է Աջարիայի կառավարության ղեկավարը, հայերը հիմնականում մի ֆանի փոքր ռեստորաններ են բացել Բաթումում, մինչդեռ թուրքական, դազախական, անգլիական, արաբական կադրակցական ամենայն ընդգրկվածությամբ ներկայացված է ինչպես հյուրանոցային, այնպես էլ այլ ոլորտներում: Եվ սա այն դեմոնստրացիոն ելույթ էր, Վարալու միձեի վկայությամբ, շինարարության թույլտվություն Աջարիայում, ինչպես եւ ողջ Վրաստանում, առավելագույնը կարելի է ստանալ մի ֆանի օրում:

Ինչչեւէ, Աջարիան այս տարի արդեն հասցրել է ընդունել հայաստանցի 32 հազար զբոսաբեցիկի, անցյալ տարվա նույն ժամանակահատվածում այս ցուցանիշը կազմել է ընդամենը 12,5 հզ.: Իսկ ընդհանրապես անցյալ տարի, ըստ Աջարիայի կառավարության դատարանական սվալների, Բաթում եւ մյուս հանգստավայրեր են այցելել Հայաստանից 60 հզ. զբոսաբեցիկ, եւ այս ցուցանիշի առնչությամբ այս տարի սղասվում է, որ կիսամի մինչեւ 90 հազարի: Այս տարի, ի տարբերություն նախորդ տարիների, Հայաստանից զբոսաբեցիկներ

եկել են դեռեւս հունիսին, ինչը նախադեղ չունի: Բայց եւ այնպես, հայաստանցի զբոսաբեցիկների հանդեղ վերաբերմունքը առանձնահատուկ է, քանի որ հայերը արտերկրից ժամանողների թվում առաջինն են, եւ հեռո միայն մեծաթիվ են Արեւմտյան Թուրքիայից Աջարիայում հանգստացող զբոսաբեցիկները: Ինչ վերաբերում է գներին, ամա դրանք, ըստ Վարալու միձեի, ենթակառուցվածների զարգացման ու ընդլայնման հեռ մեկտեղ կաճեն: Իսկ թե այդուհետեւ որքանով գրավիչ կլինի հայ զբոսաբեցիկների համար Աջարիան, երբ ներկա դրությամբ հիմնական գործող ցածր գներն են, Լեւան Վարալու միձեի

Այս ամենից զատ, Աջարիայի կառավարության ղեկավարը վստահեցրեց, որ Աջարիայում գները որքան էլ բարձրանան, նմանօրինակ հանգստավայրերի համեմատությամբ դրանք միշտ ավելի ցածր կլինեն: Իսկ Հայաստանից զբոսաբեցիկների այցելության ֆանակական սվալները, ըստ Վարալու միձեի, աճելու են, քանի որ, Վարալու միձեի իսկ խոսքերով, հայերն Աջարիայում իրենց ցաս լավ են զգում, ավելի՛ն՝ զգում են ինչպես սանը:

Լեւան Վարալու միձեի, ըստ տուրքային, Աջարիայում հանգստանալու ուղեգրերը «թանկացնելու» մեջ մեղադրեց ոչ միայն որոշու հայաստանյան գործակալությունների, այլեւ բաժին հանեց «Արմավիային», որի իրականացրած «Երեւան-Բաթում» չվերթերի տուրքը ցաս թանկ են: Ուստի, ըստ Վարալու միձեի, վրացական կողմը մտածում է առավել էժան տարբերակների մասին, ինչպիսին, Աջարիայի կառավարության ղեկավարի վստահեցմամբ, դաստասվում է իրականացնել Air Batumi ընկերությունը: Չուտ ընդգծելու համար նշենք, որ այս ավիաընկերությունը Բաթում-Թբիլիսի չվերթի տուրքը կաճանում է սկսած 10 ԱՄՆ դոլարի: Եվ, ինչպես դարձվեց, ցուտով թռչչներ կիրակաճացնի նաեւ Երեւան:

Այս ամենով հանդերձ, Աջարիայի կառավարության ղեկավարը հավաստացնում է, որ տեղի իշխանությունները ողջունում են հայերի հեռ աւխաւելու հնարավորությունները: ԱՐԱՆԻՒ ՏԱՐԻՆՅԱՆ
Բաթում-Երեւան

Արմավիի մարզի 7 գյուղերում հակակարկային կայաններ «Վիվատել-ՄՏՍ»-ի ֆինանսական աջակցությամբ

Ինչպես տեղեկացանք «Վիվատել-ՄՏՍ»-ից, ընկերության ֆինանսական աջակցությամբ Արմավիի մարզի Զարակերտ, Վանանդ, Ծաղկալանց, Շենիկ, Այգեւաս եւ Շենական գյուղերում տեղադրվել եւ փորձարկվել է հեռահար կառավարմամբ 15 «Չեմիթ» հակակարկային կայան: Այդ գյուղերից 3-ում Զարակերտում, Վանանդում եւ Ծաղկալանցում, ընկերության 44 միլիոն ֆինանսական աջակցության ցնորիվ հակակարկային կայանները տեղադրվել են այս տարի, իսկ Ծաղկալանցում ընդհանրապես սկսվել է 2008-ից:

«Վիվատել-ՄՏՍ»-ը գյուղատնտեսության կարիքների համար տրամադրել է իր 3G ծածկույթը՝ GPRS/EDGE համակարգերով: Կայանների հեռահար կառավարման իրականացվում է ընկերության ցանցի միջոցով:

Տեղեկացվում է նաեւ, որ «Չեմիթ» հակակարկային կայանները դաստասվել են «Բարվա» ինովացիոն կեներնի կողմից՝ օգտագործելով տեղական մտավոր եւ արտադրական ներուժը: Ա. Մ.

Միջազգային

Ամերիկյան բանակը ֆնտորն է սկսել գաղտնի փաստաթղթերի հրադարակման առիթով

ԱՄՆ բանակը ֆրեական ֆնտորն է սկսել Wikileaks կայքէջում 92 հազար գաղտնի փաստաթղթերի հրադարակման կապակցությամբ: Պենտագոնը դաժանաբանաբար հայտարարել է, որ զինվորական հրամանատարությունը փնտրում է սեղեկատվական արտահոսի մեղավորներին: «Ազգը» գրել է այդ աղմուկի հրադարակման մասին, որը բացահայտում է Աֆղանստանի դաժանասեր հեռուստատեսային ծրագրերի հեռարկման փաստաթղթերի հրադարակման համար: Աֆղանական փաստաթղթերի արտահոսի ֆնտորն է ամերիկյան բանակի նույն ստորաբաժանումը, որը զբաղվել էր Մեդիանի գործի ֆնտորնաբացմամբ: Պենտագոնի ներկայացուցիչ, գնդապետ Ռեյչլ Լեյթոնը հայտարարել է, որ այս անգամ ֆնտորն ոչ թե կհիստերիկ կունկրե մարդու, այլ «կնայնապես ավելի լայն ընդգրկմամբ»:

Աֆղանստանի 2004-2009 թթ. դեպքերի ամենաշատ 92 հազար գաղտնի փաստաթղթերն ու հաշվարկները փաստաթղթերն ու հաշվարկները դարձնում են մասնավորապես զինվորականների սխալների հետևանքով խաղաղ բնակիչների սպանվելու բազմաթիվ փաստեր: Նաև հայտնի է դարձել, որ ամերիկացի ել բրիգադի զինվորականները Պակիստանի և Իրանի կասկածում են «Թալիբանին» օգնելու մեջ: Փաստաթղթերը նաև հերքում են այն վարկածը, թե ԱՄՆ-ը 2001-ից իր կորցրել է Ուսամա բեն Լադենի հետքերը: Պարզվում է, ամերիկյան հասույթ ծառայությունները 2006-ին իմացել են նրա գտնվելու մոտավոր վայրը: Wikileaks-ի հիմնադիր Ջուլիան Ասանջը Լոնդոնում, մամուլ ասուլիսում հայտարարել է, որ իմը չի կասկածում փաստաթղթերի իսկությունը: Նա խոստացել է մոտ ժամանակներս հրադարակել եւս 15 հազար գաղտնի հաշվարկներ:

Նախագահ Բարաք Օբամայի խորհրդակցությունը Ջեյմս Ջոնսոնի խոստովանությունը, գաղտնի սվայների բացահայտումը վստահ է ենթադրում զինվորականների կյանքը:

Բրայզան՝ սենսորներին. «Տայոց դասը դարձավ վախճանված է»

Նախագահական ընտրության ամբողջ ընթացքում «փոփոխություններ» խոստացող Բարաք Օբաման, ընտրություններից հետո, այնուամենայնիվ, հուսախաբ արեց իրեն աջակցողներին եւ իր օգնիչ փնտրողներին՝ դարձադաժնաբար իր նախորդների ֆաղափարների բազմաթիվ գծեր արտահայտելով: Այս միջոցով է արտահայտում «Վալիֆոնիա կուրիեր» լրագրողների հրատարակելի եւ խմբագիր Գարոն Սասունյանը ստույգ իր հոդվածից բարձրագույն ֆաղված հասկանալի, որոնցում անցյալի հեռավոր փոփոխությունները ստույգ օրինակ են բերում է Մեթյու Բրայզայի դեպքում նշանակելը Ադրեյանում:

Բրայզան Բուշի վարչակազմից մնացած վերադարձ է, խիստ կասկածի անցյալով: Նա ավելի քան խոչընդոտ է, քան արժանի Օբամայի վարչակազմի եւ ընդհանրապես Մ. Նախագահների համար: Ամիսներ շարունակ նա քննում էր վախճանված ուժի մեջ՝ այս ու այն կողմ նրան կասկածներ ներշնչում, որ դառնալու է ԱՄՆ-ի հաջորդ դեպքում Ադրեյանում: Փաստը, որ մոտ մեկ տարի քննում նրա դաժանասեր նշանակումը այդ դաժանասեր, խոսում է այն մասին, որ իրոք լուրջ բարդություններ ու սարձախոսություններ կային դրանում, ներառյալ նրա վարչակազմի դաժանասեր մասնավորապես վերաբերյալ Ռուսաստանի մասնագետները, հայ-թուրքական արձանագրություններին կողմնակից լինելու վերաբերյալ Ադրեյանի առարկությունները, կնոջ աշխատանքի եւ վերջապես ամուսնության ծախսերի վերաբերյալ հակասական մեկնաբանությունները:

Մեկ այլ հարց շուտով է այն ենթադրությունները, որ սենսորական զարգացման ազդերի նախկին նախարար Գեյթսը Բարաքին է առաջարկում ֆինանսավորել 2007-ին Սամբոլում կայացած նրա ճոխ հարսանիքը: Մեդիանիկներից խիստ զայրացած, Բարաքը դաժն էր սվել այդ մասին հաղորդած ազդերի թերթին: Լրագրողը ձեռք էր բերել այդ մասին հաղորդած ազդերի թերթին: Լրագրողը ձեռք էր բերել այդ մասին հաղորդած ազդերի թերթին: Լրագրողը ձեռք էր բերել այդ մասին հաղորդած ազդերի թերթին: Լրագրողը ձեռք էր բերել այդ մասին հաղորդած ազդերի թերթին:

Նույնպես անհարգելի էր նաև Բրայզանի հարցերը իր հարսանիքի: Այդուհանդերձ, եթե եվրոպական դասարանը նման փաստաթղթերի, Բրայզանի հասցի էր խոչընդոտում կունկրում: Շարունակելով դասարանները սենսորների հարցերին, նա հարցառում էր հայտարարել է, որ այդ հարսանիքին ներկա են գտնվել քանակապես հայտնի կառավարական անդամներ, դիվանագետներ, ընդդիմադիր առաջնորդներ եւ սարքեր կրոնական դավանանքների ղեկավարներ Թուրքիայից, Ադրեյանից, Գայանայից, Կիորոսից եւ Գուանտանամոյից: Նա նաև նշել է, որ հրավիրվածների մեջ է եղել նաև «այժմ վախճանված (Թուրքիայի) հայոց Մետրոպոլիտան»:

Ինչպես հայտնի է, Մետրոպոլիտանը դեռ ողջ է, չնայած սառնակում է հիշողության կորուստից: Պարզապես զարմանալի է, որ Բրայզան չհիշի նրա ողջության մասին, քանի որ եթե հրավիրել է հարսանիքին, ուրեմն նրան մոտիկ անձնավորություն է համարել: Գուանտանամոյից, որ այս սխալ ընդհանրապես չի բնութագրում կարեւոր անձնավորությունների վերաբերյալ նրա արտահայտված լինելը հասկանալի է այն սարձաբանում, որտեղ նա թեկնածու է առաջադրվել ներկայացնելու Մ. Նախագահին:

Թարգմ. Ն. Ծ.

Կասսոյի հուշագիրը լույս կստանի օգոստոսին

Կուբայի նախկին ղեկավար Ֆիդել Կասսոն BBC-ի թղթակցին մասնավոր է, որ իր հուշերի առաջին գիրը լույս կստանի օգոստոսին:

Գրում խոսվում է հիմնականում այն մասին, թե ինչպես 1958-ին մի ֆանի հարյուր հեղափոխականների հաջողվեց Կասսոյի հրամանատարությամբ ջախջախել Կուբայի կառավարական բանակը:

83-ամյա Ֆիդել Կասսոն հուշերի գրի վրա աշխատում

Reuters

Ե 2006-ից ի վեր, երբ հիվանդության դաժանում էր կրկին ղեկավարությունը հանձնեց եղբորը՝ Ռաուլ Կասսոյին: Գրքի հավանական վերնագիրը կլինի «Ռազմավարական հաղթանակ» կամ «Ինչպես 300-ը հաղթեց 10 հազարին»: Գրում կան լուսանկարներ, բռնադատված Բաիսայի դեմ մղված դատաբանական դատաքննության փորձերը ու հասակագծեր:

Կասսոն cubadebate.com կայքէջին սված հարցազրույցում մասնավոր է, որ 1958-ի ճակատամարտում սղանվեց 31 ամիս, մինչդեռ թեմանին կորցրեց 300 մարտիկ, էլ ավելի քան էին գերի ընկածները: Խոսելով իր հաջողվեց սիրամալ գեներալի եւ զինամթերքի: Դրանից հետո ամբողջ կողմնակց վճռական ռազմավարական հարձակում: Կասսոյի ղեկավարությամբ ամիսներ շարունակ զավթեցին 1959-ի հունվարին: Բասսոյան հեռացավ երկիրը:

Գուանտանամոյից սված է նաև Կասսոյի համառոտ կենսագրությունը: Օգոստոսին Կասսոն կդառնա 84 տարեկան: Գուանտանամոյից մասնավոր նա երկար ժամանակ չէր երեսցել համայնության մեջ, բայց վերջին ժամանակներին նա երեք անգամ հայտնվել է հեռուստատեսային հարցազրույցում:

Ներկայումս Ֆիդել Կասսոն աշխատում է հուշագրի երկրորդ հատրի վրա, որը կլցվելու է «Վճռական ռազմավարական հակահարձակում»:

Տեղական հեռուստատեսության հաղորդումների համաձայն, ուղեւորների մեծ մասը գտնվել է: Կան նաև փրկվածներ:

Հաղորդվում է, որ օդանավը Թուրքիայից Կարաշիվ թռչում էր Իսլամաբադ: Աղետի հավանական դաժանում է համարվում վառ եղանակը: Ներկայումս Պակիստանում անձրեների սարեքցան է. թանձր մառախուղի դաժանումը սեսանելիությունը գրեթե զրո է:

ԻՏԱՆ-ՏԱՍՄ-ի սվայներով, Իսլամաբադի օդանավակայանի ծանրաբեռնվածության եւ վառ եղանակի դաժանումով ավիադիտակները օդանավի անձնակազմին խնդրել էին

որ վայրէջք առաջ «ինչ-որ անհասկանալի բան է դասահել»: Ավելի վաղ հաղորդվել էր, որ օդանավի հետ կապված ահաբեկչության վարկածը եւս չի բացառվում:

Պակիստանի ներգործնախարար Ռեհման Մալիքը կազմակերպում էր հայտարարել է, որ հաջողվել է զսնել հինգ վերադարձների եւ ուղարկել հիվանդանոց: Այլ սեղեկությունների համաձայն, փրկարարները գտել են նաև ութ անձանց: Ձախջախված օդանավի ուղեւորների մեծ մասը գտնվել է:

Airblue Airline ավիաընկերությունը շտաբային է իրականացնում A 320 եւ A 321 աերոսուներով:

Պենտագոնը չի գտնում Իրաֆին հասկացված 8,7 մլրդ դոլարը

Պենտագոնը չի կարողանում գտնել Իրաֆի վերականգնմանը հասկացված 8,7 մլրդ դոլար գումարը: Այդ մասին գրում է «Լուս Անջելես թայմս» թերթը, վկայակոչելով վերջերս անցկացված ստուգման սվայները: Գիշար գումարը հասկացվել էր 2004-2007 թթ. նավթի վաճառքից ստացված միջոցներից, որոնք կազմում են 9,1 մլրդ դոլար:

Կորած գումարի զգալի մասը (2,6 մլրդ) համարվում է անհետ կորած, նշվում է Իրաֆի վերականգնման հասույթ գլխավոր ռեզի գեկուցադրում: Այդ դաժանության կոչված է վերահսկելու Իրաֆում ամերիկացիների ծախսերը: Մնացած փողերը դաժանաբան էր անվանադրվել հսկայական անհարգելի, թեև դա են դա-

համարում գանձապահարանի կանոնները: Ուստի հիմա դժվար է դարձել, թե ինչպես են ծախսվել այդ փողերը:

Թեև խաղախոսությունների ակնհայտ վկայություններ առաջին չկան, բայց ֆինանսական աշխատանքի կանոնների խախտումները լուր խոսքում են անգրագետ ղեկավար աշխատանքի, միջոցների շաղկապում եւ կաշառակերության ընդհանուր տրամադրությունը:

Իրաֆի վերականգնման նպատակով Կոնգրեսը ընդհանուր առմամբ հասկացրել է 53 մլրդ դոլար: «Վերահսկողության բացակայությունը համագծեր է ոչ նպատակային ծախսերի եւ միջոցների կորուստ», ասվում է հիշյալ գեկուցադրում:

«Մոդուլորդն ընդդեմ ցլի»

Յլամարսի համար նախատեսված Բարսելոնի հրադարակը հներից մեկն է Իսպանիայում, սակայն Կասսոյի մայրաքաղաքում ցլամարս դիտող կասալոնացիներ ֆիլ կոսմովն, ֆանի որ «ցլամարսը իսպանական ավանդույթ է, իսկ ամեն իսպանականը երբեք կասալոնական չէ, եւ հակառակը»: Այս դաժանում էլ՝ հիմնականում ցլամարսը Բարսելոնի ժամանած զբոսաբեկիչների նախընտրելի զբոսայգիներից է: Սակայն վերջիններիս մեծ հիասթափություն է ստացում: Երեկ Կասսոյի մայրաքաղաքում խորհրդարանը 68 կողմ, 55 դեմ ձայների հարաբերակցությամբ ամբողջիկ ճանաչեց ցլամարսի անցկացումը Կասսոյի մայրաքաղաքում: Այս օրինակները

դառնում են երեկ հիմնված լինելով 180 հազար կասալոնացիների ստորագրությունների վրա, որոնք, ինչպես նաև արդեն օրենքին կողմ արտահայտվածները, մղում են, որ «իսպանական ավանդույթ ցլամարսը բարբարոսական է դաժան է. չի կարող ընդունված լինել արդի հասարակության կողմից»: Բացի այդ, օրինագծի ընդունման մեջ դրական կարեւոր չի եղել նաև կենդանիների դաժան կազմակերպությունների ազդեցությունը: Մյուս կողմից՝ ընդդիմախոսները, ընդգծելով, որ «ցլամարսի շուկայի վաճառքի 1000 կասալոնացիներ աշխատանքով են ապահովված», նշել են, որ այն ազգային ավանդույթ է, որ անողայմնորեն դեմ է դաժանում: «Պե՛տ է

մոռանալ նաև, որ ցլամարսով նույնպես մեծ հրադարակ ենք զբոսաբեկիչներին, իսկ դրա արդյունքը ոչ միայն որոշակիորեն կնվազեցնի նրանց հոսքը, այլև նախադեղ կլինի, որ Իսպանիայի այլ սարածիներում նույնպես արգելեն», նշել են օրինագծի ընդդիմախոսները: Հավելենք նաև, որ ֆնտորները կասալոնական խորհրդարանում դժմակալ են եղել, որովհետև խորհրդարանում հիմնական կուսակցությունները որոշել են գնալ աննախադեղ ֆայլի՝ թույլատրել իրենց կուսակցիներին փեյսերել միայն անձնակազմի ցանկությունները հաշի առնելով, անսեսելով կուսակցության դիրքորոշումը:

Ն. ԱՅԵՄ

Մարտիական

Արոնյանը կոպայբարի Եսթոնիայի թագի համար

Նորվեգիայի Տրոնդեմ ֆաղափուն կայացած ՖԻԴԵ-ի նախագահական խորհրդի նիստում որոշվել է, որ Եսթոնիայի աշխարհի չեմպիոնի հավակնորդների մրցաշարը 8 ուժեղագույն Եսթոնիայի մասնակցությամբ անցկացվելու է Թաբարուսանի մայրաքաղաք Կազանում: Մրցաշարի անցկացման ժամկետներն առաջին որոշված չեն:

Այսպիսով, ՖԻԴԵ-ն ընդառաջեց Ռուսաստանի Եսթոնիայի թագի համարի համար, որը 420 հազար եվրո մրցանակային հիմնադրամ էր սահմանել, եւ Բաֆլից մրցաշարը տեղափոխվեց Կազան: Այս որոշումն առաջին հերթին ուսախալի է հայ Եսթոնիայի Եսթոնիայի Լեոն Արոնյանի համար: Բոլորին է հայտնի, որ Լեոն Արոնյանը հրաժարվել էր Բաֆլից թագից և այդ մասին հասուկ նամակով դիմել էր ՖԻԴԵ-ին: Այսպիսով, հայ Եսթոնիայի առաջատար հնարավորություն ստացավ թագի համար: Իհարկե, Լեոն Արոնյանին չափազանց բարդ ու դժվարին թայբար է ստանալու հավակնորդների մրցաշարում: Եթե ուժի մեջ է նախկինում տեղի ունեցած վիճակահանությունը, ապա Լեոն Արոնյանը

թյունը դեռևս հարցականի տակ է: Մեծ արդեն տեղեկացրել ենք, որ նա բաց նամակով դիմել էր ՖԻԴԵ-ին՝ հրաժարվելով Կազանում խաղալուց: Սակայն երեկ հասուկ հայտարարություն է արածել Թոփալովի մեներ Սիլվիո Դանիելովը, որով դարձաբանել է թուրքացի գրոսմայստերի դիրքորոշումը: «Մեզ սխալ են հասկացել: Թոփալովը չի հրաժարվում Ռուսաստանում խաղալուց: Նա կծամանի համարի Մանսիյսկ, որտեղ կայանալիք Եսթոնիայի համաժամարհային օլիմպիադայում կզխավորի Բուլղարիայի հավաքականը՝ խաղալով առաջին խաղասախալի վրա: Թոփալովը Ռուսաստանում հրաժարվում է ռուս Եսթոնիայի հետ խաղալ միայն աշխարհի առաջնության շրջանակներում: Իսկ Կազանում Վլադիմիր Կրամնիկի հետ հանդիպման հավանականությունը փոքր է: Դա համար երկուսն էլ ղեկ է մտնել եզրափակիչ»:

Ամեն դեպքում ՖԻԴԵ-ն արդեն Թոփալովին փոխարինող է գտել: Եթե Թոփալովը, այնուամենայնիվ, հրաժարվի մրցաշարից, ապա նա փոխարեն կխաղա ռուսաստանցի Ալեքսանդր Գրիչուկը:

ՖՈՒՏԲՈՒ

«Հավաքականը կմրցի Իրանի հետ»

Ինչդեռ հայտնի է, օգոստոսի 11-ը ՖԻՖԱ-ի խաղացանկով ազգային հավաքականների համար ընկերական հանդիպումների անցկացման օր է: Այդ օրը Հայաստանի ազգային հավաքականը «Յրադրան» մարզադաշտում ընկերական մրցախաղ կանցկացնի Իրանի ընտրանու հետ: Խաղը կսկսվի ժամը 21-ին:

Ի դեպ, այդ օրը Հայաստանի երեսասարակաճ հավաքականը Եվրոպայի երեսասարակաճ առաջնության ընտրական մրցախաղում «Հանրադատական» մարզադաշտում կիրառվող Կրասնոյ ընտրանու: Այդ հանդիպումը կսկսվի ժամը 18-ին:

Գրիգորյանը հեռացավ «Միկայից»

Ինչդեռ տեղեկացանք «Միկա» ակումբից, «Ուլիսի» հետ հանդիպումից հետո «Միկայի» լիսվացի հարձակող Միհրան Գրիգորյանը փոխարինվել էր համաձայնությամբ խզել էր լիսվացի Միհրան Գրիգորյանի համաձայնության, նա ղեկ է մեկնել Լիսվա սեփական հարսանյաց արտադրությանը եւ վերադառնալ «Միկա» օգոստոսի 5-ին: Սակայն ֆուտբոլիսը որոշեց վերջնականապես հեռանալ թիմից:

Գրիգորյանը թիմի կազմում ընդգրկվել էր այս արվա ձևով: Նա «Միկայի» կազմում մասնակցել է առաջնության 9 խաղի ու խփել 2 գոլ: Թիմի մարզիչները մեծ հույսեր էին կադրում Գրիգորյանի հետ, սակայն դրանք չարդարացան:

Կասիյանը կփոխարինի Ռատուլին

Իկեր Կասիյանը կդառնա Մադրիդի «Ռեալի» լիսվացի մեջ 5-րդ դարձաբանը, որին կվսահալի թիմի ավագի թեկադրը: Այդ ցանկում առաջինը հանրաճանաչ Ռիկարդո Զանդրան էր, որը թիմի ավագի լիսվացի Ռատուլինը կասարում էր անցյալ դարի 30-ականների սկզբներին: 80-ականներին իրենց թիմակիցներին խաղադաշտ էին դուրս բերում Միգել Անխելը ու Գարսիա Ռեոնը:

«Ռեալի» ավագի դաշտը թափուր էր մնացել, երբ թիմից հեռացել էր Ռատուլը, որը երկամյա լիսվացի էր կնքել գերմանական «Շալկե-04»-ի հետ:

Միջին դիրքում

Խաղանակաճ Բալագեր ֆաղափուն ավարձեց Եսթոնիայի մրցաշարը, որի 89 մասնակիցների թվում էին Զավեն Անդրեասյանն ու Դան Ելիմյանը: Ըստ chess-results.com կայքից, մրցաշարի ավարտական՝ 9-րդ տուրում մեր երկու Եսթոնիայիսներն էլ անհաջող խաղացին: Զավեն Անդրեասյանը սեներով դարձավ կոբացի Պերես Զեսադային, իսկ Դան Ելիմյանը սեներով զիջեց գերմանացի Բեռնո Կոլվայերին:

Այսպիսով, Զավեն Անդրեասյանը 9 հնարավորից վասակելով 5,5 միավոր, զբաղեցրեց 17-րդ տեղը, իսկ Դան Ելիմյանը 5 միավորով հանգրվանեց 28-րդ հորիզոնականում: Մրցաշարի հաղթող դարձավ իսպացի Դանիել Վոկասուրոն, որը վասակեց 7,5 միավոր: 9-րդ տուրում նա հաղթեց Մանուել Լեոնին: Դանիելից կես միավորով հետ մնաց կոբացի Պերես Զեսադան: 6,5-ական միավորով հաջորդ տեղում են Պավել Մալեխինը, Վինս Բիսոն, Ֆիդել Կորալեսը եւ Խոսե Ծոնը:

Կարեն Մովսիսյանը գլխավորեց ադյուսակը

Խաղանակաճ Սիզդես ֆաղափուն ընթացող Եսթոնիայի մրցաշարում հաջող ելույթներ են արում Կարեն Մովսիսյանը: 6-րդ տուրում սեներով հաղթելով ուկրաինացի գրոսմայստեր Վիկտոր Մուսկալենկոյին, Մովսիսյանը վասակեց 5,5 միավոր: Նա Ուրբեկյանի ներկայացուցիչ Ալեքսեյ Բարսուկի հետ գլխավորեց ադյուսակը: Բարսուկը հասեություն կնքեց մեխիկացի Խոսե Գարսիա Գոնսալեսի հետ: 7-րդ տուրում Մովսիսյանը սոխակներով կխաղա Բարսուկի հետ: 5-ական միավորով առաջատարներին հետադուրում են Խոսե Գարսիա Գոնսալեսը, Արիան Պերես Գոնսալեսը, Մայլ Գոնգորան, Էնրիկե Ֆեռնանդեսը եւ Ֆեռնանդո Պերալան: Մրցաշարի մասին տեղեկատվություն կազմելիս օգտվել ենք chess-results.com կայքից:

Կլիչկո-Պովեկին մենամարտ չի կայանա

Սեպտեմբերի 11-ին նամակված Վլադիմիր Կլիչկոյի եւ Ալեքսանդր Պովեկինի այնքան երկար ու պարտաճ մենամարտը չի կայանա: Բռնցքամարտի միջազգային ֆեդերացիան չի թույլատրել Կլիչկոյին մենամարտի միջազգային մենամարտի անցկացումը: Պասաճ այն է, որ գերմանացի Կարոն աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսի հավակնորդ Ալեքսանդր Պովեկինը չէր ներկայացվել ֆրանկֆուրտում կազմակերպված մամուլի ասուլիսին: Այնտեղ Կլիչկոն հայտարարել էր, որ դասրաս է մենամարտի Սամյուել Պիսերի հետ: Բռնցքամարտի միջազգային ֆեդերացիան էլ թույլատրել է Կլիչկոյին բանակցել Պիսերի ներկայացուցիչների հետ:

Մենամարտի չկայացման մյուս դասաճ այն է, որ Պովեկինը ժամանակին չէր ստորագրել մենամարտի անցկացման լիսվացի: Պովեկինի մենեզեր Վլադիմիր Խրյու-նովը տեղեկացրել է, որ ռուսաստանցի բռնցքամարտիկը հիվանդության դասաճով չի կարողացել մեկնել Գերմանիա՝ մամուլի ասուլիսի: Իսկ ահա Պովեկինի մարզիչ Թեդի Ասլաքը նեղ է, որ բռնցքամարտիկը լիսվացի դասրաս չէ Կլիչկոյի հետ մենամարտի: Ուսի չարժեք, որ նա ղինգ դուրս գար սեպտեմբերի 11-ին:

Այժմ կրկին ուսադրության կենտրոնում հայտնվելու հնարավորություն է ստացել Սամյուել Պիսերը, որը ներկայումս մարզվում է Կալիֆոռնիայում: Նա 2005-ին զիջել էր Վլադիմիր Կլիչկոյին, իսկ 3 արի անց նաեւ սանուլ էր թվել Վիսալի Կլիչկոյի հետ մենամարտը:

Խոսակին Պողոսյանը խաղադաշտ չմտավ

Կայացան չեմպիոնների լիգայի ուսակաճում 3-րդ փուլի առաջին 6 հանդիպումները: Ավստրիական «Ջալցբուրգը», որի արժեքն օրեր համարվել է Խոսակին Պողոսյանը, Կիոտոյում տեղի «Օննիսի» հետ խաղում ձեռնից բաց թողեց հաղթանակը: Դյուբերի համար խաղը ցաս հաջող սկսվեց, արդեն 8-րդ րոպեին Սարսեն գրավեց դասի տերի դարձալը: «Ջալցբուրգի» ֆուտբոլիսները հետագայում գոլային մի քանի դարձեց չօգտագործեցին: Իսկ ահա «Օննիսի» ավելացված ժամանակում կարողացավ խոսակին դարձալը: Դա Սիլվան սեփական տուգանային հրադարակում վայր գցեց Լեանդոյին եւ Լուս Լուան հսակ իրարցրեց 11 մ հարվածը:

դակ խփելով բեյգիական «Գենսի» դարձալը: Կիեւցիների կազմում դիտուլս հարվածներով աչի ընկան Անդրեյ Զարնուկենկոն, Անդրեյ Շեյչենկոն եւ Ռոման Զազուլան: Սանկս Պեսերուրգի «Չեմիթը» հյուրընկալվելիս ոչ-ոքի (0-0) խաղաց ռունիական «Ունիոնայի» հետ:

Դաջորդ փուլ մսնելու լուրջ հայտ ներկայացրեց Բեյգիայի չեմպիոն «Անդերլեխտը»՝ հյուրընկալվելիս 3-1 հաշվով հաղթելով Ուելսի ՏՆՍ-ին: Պրահայի «Սոլարսան» սեփական հարկի տակ 1-0 հաշվով հաղթեց լեհական «Լեխի»-ին: «Լիսեխ»-«Տիլիմա» հանդիպումն ավարտվեց ոչ-ոքի (1-1):

«Միլանի» ֆանատները կհանդերձավորեն «Չելսիին»

Իսպացի հայտնի մոդելարներ Դոմենիկո Դոլչեն եւ Սեսֆան Գաբանոն 3 արվա լիսվացիներ են կնքել Լոնդոնի «Չելսիի» հետ: Նրանք թիմի մարզիչներին եւ ֆուտբոլիսներին կհանդերձավորեն: Առաջին գործարի ֆինանսական մանրամասնությունները գաղտնի են դախվում: Սակայն արդեն հայտնի է դարձել, թե ինչդիսին կլինի «Չելսիի»

գլխավոր մարզիչ Կառլո Անչելոտիի կոսյունը: Այն կլինի կառլոյս՝ «Չելսիի» համագրեսի գոյնին համադասախան:

Սողելարներն իսպական «Միլանի» ջերմ ֆանատներից են եւ երբեք բաց չեն թողնում սիրելի թիմի սեփական հարկի տակ անցկացվող հանդիպումները: Ժամանակին նրանք հանդերձավորել են

«Միլանի» եւ Իսպիայի հավաքականի ֆուտբոլիսներին ու մարզիչներին:

«Մեմ վաղուց ֆուտբոլային ֆանատներ ենք: Ֆուտբոլը մեզ համար ազնիվ մրցակցություն է, կիրք եւ խիստ կարգադախություն», նեղ են մոդելարները, որոնց համար «Չելսիի» հետ համագործակցությունը միջազգային առաջին փորձն է:

ՏՄՈՒՆՈՍ

Գուսին կարիերան կարունակի «Բեիֆաուսում»

Մարիդի «Ռեալի» 33-ամյա կիսադաշտային Գուսին ավարտեց իր երկամյա կարիերան արվայական ակումբում: Նա երկամյա լիսվացի էր կնքել թուրքական «Բեիֆաուսի» հետ, որտեղ խաղալու է 14 համարի մարզադաշտում:

Գուսին Մարիդի «Ռեալի» ֆուտբոլային ակադեմիայի սան է: Նա այնտեղ ընդունվել է 1986-ին 10 արեկանում: «Ռեալի» կազմում անցկացրած 387 խաղում Գուսին 46 գոլի հեղինակ է դարձել: Նա 5 անգամ նվաճել է Իսպանիայի չեմպիոնի տիտղոսը, 3 անգամ դարձել է չեմպիոնների լիգայի գավաթակիր: Իսպանիայի ազգային հավաքականում Գուսին 13 խաղում 3 գոլ է խփել: «Բեիֆաուսում» նա կխաղա «Ռեալի» նախկին գլխավոր մարզիչ Բեռնո Շուսերի գլխավորությամբ:

Ֆուտբոլ առանց կրկնադասկերների

Իսպիայի ֆուտբոլի ազգային առաջնության հանդիպումները հեռարձակող իսպական Rai հեռուսադրակցությունը որոշել է ջնուցարել խաղի ժամանակ ծագող վիճահարույց դրվագների կրկնադասկերները: Դա արվելու է այն նոպակով, որմեզի ֆուտբոլային արբեր ծրագրեր վարող փորձագետները միմյանց հետ վեճի չբռնվեն: Դեռուսարընկերության որոշումը ողջունել է իսպական մրցավարների ընկերակցությունը:

